

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת תרומה ♦ ב' אדר תשע"ה

עלון 137 – שנת שמיטה

העלון יצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

קידוש החומר

למה נסמכה פרשת משפטים לפרשת תרומה? אמר להם הקב"ה לבני ישראל "לאחר שאמרתם נעשה ונשמע, מיד לכו ועשו משכן". ומה בעצם הקשר בין התורה למשכן? המדרש דורש על הפסוק "ויקחו לי תרומה", שעל זה נאמר "כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו". ונראה, שכוונת המדרש היא שגם כשתעשו משכן, וה' באמת ישכון בתוכו, השכינה תהיה על ידי הקיחה = לקח. ומהו הלקח? התורה, "כי לקח טוב נתתי לכם". על פי יסוד זה נוכל להבין מה שאמרה הגמרא בתענית (כט.) "כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה, כך משנכנס אדר מרבין בשמחה". לכאורה, מה הקשר בין אב לאדר? כדי לענות על שאלה זו צריך להבין מה ארע בתשעה באב, אותו משווים לחודש אדר. חטא המרגלים, שהיה בתשעה באב (אז אמר להם ה': "אתם בכיתם בכיה של חינום ואני אעשה לכם בכיה של דורות"), נעשה על ידי הנשיאים, גדולי האומה ובודאי תלמידי חכמים גדולים. אי אפשר לומר שחטאו סתם כך, ויש לחשוב מה היתה טעותם. לכן, יתכן שהנשיאים הבינו שבארץ ישראל המצב לא יהיה פשוט. אדם יצטרך לחרוש, לזרוע, לקצור, לטחון - בקיצור לעבוד הרבה, ועם כל זה - ללמוד תורה ולקיים מצוות. כאן במדבר ה' נותן להם מים ואוכל בדרך נס, ויכול כל אחד לשבת בנחת וללמוד תורה. אולם, שם זה יהיה קשה, והם, כמנהיגים, חששו שלא יצליחו להנהיג את העם במשימה הזו, ולכן לא רצו שיכנס העם לארץ ישראל. בימי מרדכי ואסתר, נעשה בדיוק התיקון לפגם זה. שם, בגולה, בין כל הגוים, עם כל הקשיים להשאר יהודי, נאמר "קיימו וקיבלו היהודים עליהם" ודרשה על כך הגמרא במסכת שבת "הדור קבלוה בימי אחשורוש" - שקיבלו עליהם תורה שבעל-פה פעם נוספת. מתוך כל הטומאה, ידעו לקיים את התורה, וקידשו את המציאות הטמאה על ידי מצוותיו של הקב"ה.

ולכן, כמו שמשנכנס אב אנו מצטערים על פגם זה, משנכנס אדר אנו שמחים על כך שתיקנו את החטא. זהו גם עניין עשיית המשכן. לאחר קבלת התורה אומר להם ה': אני רוצה לראותכם מקדשים את הלבנים ובונים לי בית, ואני אשכון בו על ידי לימוד התורה שלכם.

מצב זה של גאולה יכול להגיע רק לאחר שהמצב הרוחני של כלל האומה יתוקן, עד אז יש חשש שאם ישבו לא"י תשוב ההשחתה וחוסר המוסר לחיים המדיניים, ולכן היחידים שישבו לא"י עשו זאת מתוך עניינים רוחניים ולא מצד עניין חומרי ארצי. (שבת הארץ)

למשפחת כיתה יא/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יא/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

הלכות שמיטה בקיצור נמרץ

שנת השמיטה - שנת השביעית

נאמר בתורה "ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ" (ויקרא כה, ד).

ישנן הלכות המיוחדות לשנה זו.

חשוב מאוד להתייעץ עם רב או עם אדם הבקי בהלכה בקשר לפרטים נוספים, אשר גם הם הכרחיים לקיומה של מצוות השמיטה.

מהי קדושת שביעית?

זהו מעמד המיוחד של פירות וירקות שגדלו בארץ ישראל בשנה השביעית. משום קדושתם חלים על יבולים אלו דינים מיוחדים.

שו"ת דבר השמיטה

שאלה:

ראיתי שמותר לשים מרבדי דשא גם בחודש אב, ברצוני לדעת איזה סוג מותר או אם יש הגבלה כלשהיא לגבי שתילת דשא במרבדים ערב שמיטה. וכן מה לגבי שתילת פסיפלורה ערב שמיטה האם דינה כעץ, והאם מותרת שתילה עד טו באב?

תשובה:

לגבי מרבדים אנו מתירים עד בערך טו באב, כדי שתוכל לדשן ולכסח לפני ר"ה, אחרת פעולת הכיסוח גורמת להצמחה בשביעית. פסיפלורה היא ספק עץ, והמלצתנו היא להחמיר בה גם כעץ וגם כירק, על כן כדאי להקדים את השתילה לפי דיני עצים, בד"כ מגיע בגוש ועל כן אפשר עד ער"ח אלול תשע"ד.

הרב יהודה הלוי עמיחי

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד

יו"ל ע"י כיתה יא/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות